

ANDREE, Karl T. (Braunschweig 20 oktober 1808 – Bad Wildungen 10 augustus 1875).

Studeerde geschiedenis in Jena, werd er een aanhanger van de nationaal-Germaanse gedachte en sloot zich als student aan bij de Burschenschaften. Als redenaar en publicist ageerde Andree tegen het regeringsbeleid. Omdat een universitaire loopbaan daardoor voor hem onmogelijk was, werd hij journalist. Hij was achtereenvolgens redacteur van de *Mainzer Zeitung* (1838-1842), van de *Oberdeutsche Zeitung* (1842-1843) in Karlsruhe en van de *Kölnische Zeitung* (1843-1846). Na moeilijkheden wegens zijn

antiklerikale opvattingen verliet hij Keulen en was hij vanaf 1846 actief als redacteur van de *Bremer Zeitung*.

In de jaren 1838-1839 werd Andree door **Victor Co-remans** voor de V.B. gewonnen. Vanuit zijn nationaal-Germaanse conceptie ijverde hij voor de toenadering en aansluiting van België bij de Zollverein, de Duitse tolunie van 1834, en bepleitte hij de invoering van het Duits als cultuurtaal in Vlaanderen. Hij propageerde de V.B. in zijn Duitse bladen en vertaalde werk van Vlaamse auteurs, onder wie **Hendrik Conscience**. Na 1846-1847 keerde hij de beweging echter meer en meer de rug toe, teleurgesteld door de interne conflicten. Als antiklerikaal liberaal koos hij daarbij duidelijk partij voor de liberale vleugel, wat tot een breuk met onder meer **Jan J. de Laet** leidde.

LITERATUUR: A. Jacob, 'Bremen und Flandern. Drei Briefe von K. Andree', in *Der Schlüssel*, jg. 7 (1942), p. 16-22; – H. von der Dunk, *Der deutsche Vormärz und Belgien*, 1966.

HERMANN W. VON DER DUNK* EN WINFRIED DOLDERER